

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt mandag den 9. oktober 2017

Sag 5/2015

(2. afdeling)

Assens Havn

(advokat Henrik Hesselberg Frandsen)

mod

Navigators Management (UK) Limited

(advokat Henrik Nissen)

I tidligere instans er afsagt dom af SØ- og Handelsretten den 22. december 2014.

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Marianne Højgaard Pedersen, Vibeke Rønne, Henrik Waaben, Oliver Talevski og Lars Apostoli.

Påstande

Appellanten, Assens Havn, har påstået dommen ophævet og sagen hjemvist til realitetsbehandling i SØ- og Handelsretten.

Indstævnte, Navigators Management (UK) Limited, har påstået stadfæstelse.

Retsgrundlag

Forsikringsaftalelovens § 95

Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

”§ 95. Når den sikredes erstatningspligt overfor den skadelidte er fastslået og erstatningens størrelse bestemt, indtræder den skadelidte i den sikredes ret imod selskabet, for så vidt han ikke er fyldestgjort.

Stk. 2. Den skadelidte indtræder endvidere i den sikredes ret imod selskabet, hvis skadelidtes krav på erstatning er omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. I det omfang skadelidtes krav ikke er blevet dækket, kan det fulde krav på erstatning rettes mod selskabet. Selskabet skal i de i 1. pkt. nævnte tilfælde uden ugrundet ophold underrette den sikrede om, at det har modtaget et krav på erstatning.”

Stk. 2 blev indsat ved lov nr. 434 af 10. juni 2003. I bemærkningerne til lovforslaget hedder det bl.a. (Folketingstidende 2002-03, tillæg A, lovforslag nr. L 169, side 4396):

”Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

...

Til nr. 14 (§ 95, stk. 2)

Det foreslås, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af § 95, at skadelidte i tilfælde af skadevolderens/sikredes konkurs har et direkte krav mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab, jf. 1. pkt. Dette er i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1303. Det foreslås samtidig, at dette også gælder, hvis skadevolderen har fået tvangsakkord eller gældssanering, idet skadelidte heller ikke i disse tilfælde har mulighed for at få sit fulde erstatningskrav betalt af skadevolderen.

Den foreslåede regel omfatter skadelidtes krav på erstatning, hvis kravet er omfattet af skadevolderens konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. ...

Skadelidte kan rejse et direkte krav mod forsikringsselskabet, når der efter reglerne i konkursloven er afsagt konkursdekret, eller skadevolderen/sikrede har fået tvangsakkord eller gældssanering.

Skadelidte kan i det omfang den pågældendes krav er udækket rette sit fulde erstatningskrav mod forsikringsselskabet, jf. 2. pkt. Dette gælder, selv om skadelidtes krav mod skadevolderen f.eks. nedsættes som led i en tvangsakkord. Dette er i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1285.

Ligesom efter det gældende stk. 1 »indtræder« skadelidte i sikredes ret imod selskabet. Dette indebærer bl.a., at forsikringsselskabet også i tilfælde af skadevolderens konkurs mv. kan gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte som over for skadevolderen/sikrede.”

Domsforordningen

Bestemmelserne i den dagældende Domsforordning (Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område) finder anvendelse i Danmark i kraft af en parallelaftale, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-

forordningen mv., jf. retsplejelovens § 247. I Domsforordningens afdeling 3 findes bestemmelser om værneting i forsikringsager:

”Afdeling 3

Kompetence i forsikringsager

...

Artikel 8

I forsikringsager afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 9

Stk. 1. En forsikringsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

- a) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller
- b) i en anden medlemsstat i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl, eller

...

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring... kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået...

Artikel 11

...

Stk. 2. Artikel 8, 9 og 10 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

...

Artikel 13

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

...

5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 14 nævnte risici.

Artikel 14

De i artikel 13, nr. 5, omhandlede risici er følgende:

...

2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disse bagage

a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, ...”

Præjudiciel forelæggelse

Højesteret anmodede ved kendelse af 20. juni 2016 (UfR 2016.3303) EU-Domstolen om at besvare følgende spørgsmål:

”Skal artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a, i Domsforordningen (Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område) fortolkes således, at en skadelidt, der efter national ret har hjemmel til at anlægge sag direkte mod skadevolders forsikringsselskab, er bundet af en aftale om værneting, som forsikringsgiver og forsikringstager gyldigt har indgået efter Domsforordningens artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a?”

Om baggrunden for spørgsmålet anførte Højesteret:

”4. *Baggrunden for spørgsmålet*

- 4.1. Afdeling 3 i Domsforordningen (Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område) indeholder en række bestemmelser om kompetence i forsikringsager. Efter artikel 10 kan forsikringsgiveren i sager om bl.a. ansvarsforsikring sagsøges ved retten på det sted, hvor skadestilførslen er foregået. Det gælder tillige i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg, jf. artikel 11, stk. 2. Om en sådan hjemmel foreligger, skal afgøres efter national ret, og efter forsikringsaftalelovens § 95 er der i en situation som den foreliggende hjemmel til et direkte sagsanlæg.
- 4.2. Efter artikel 13 kan bestemmelserne i Domsforordningens Afdeling 3 alene fraviges ved en aftale om værneting i de opregnede tilfælde, herunder ved en aftale om værneting, der vedrører en forsikringsaftale, som dækker ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller skade på disses bagage, hidrørende fra brugen eller driften af skibe, jf. artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a.
- 4.3. EU-Domstolen har i ovennævnte sag C-112/03 (Peloux) fastslået, at en klausul om værneting ved forsikringstagerens hjemsted i en forsikringsaftale, der var indgået i overensstemmelse med Domskonventionens artikel 12, nr. 3 (nu Domsforordningens artikel 13, nr. 3), ikke kunne gøres gældende i forhold til en begunstiget/sikret, som ikke udtrykkeligt havde underskrevet klausulen. Af afgørelsen fremgår, at undtagelserne, der giver mulighed for at fravige konventionens udtømmende opregning i Afdeling 3, skal fortolkes strengt (præmis 31). Det fremgår bl.a. af præmis 33, at undtagelsen i artikel 12, nr. 3, er begrundet i, at en adgang til at aftale værneting i det land, hvor også forsikringstageren har hjemsted, ikke berører forsikringstageren, der er den svageste part, en passende beskyttelse. I præmis 39 og 40 lægges til grund, at en tilsvarende anerkendelse af værnetingsaftalen i forhold til den begunstigede vil føre til en tilsidesættelse af formålet om at beskytte den økonomisk svageste part, der bør kunne anlægge sag og forsvare sig ved retten på det sted, hvor han har sin egen bopæl.

- 4.4. Den foreliggende sag vedrører fortolkningen af undtagelsesbestemmelsen i artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a. Det fremgår af præmis 22 i sag C-77/04 (GIE Réunion européenne m.fl.), at de ufravigelige bestemmelser i Afdeling 3 kun skal gælde på forhold, der er kendetegnet ved en ubalance mellem parterne, og at de specielle kompetenceregler er indført til fordel for den part, der anses for den økonomisk svageste og juridisk mindst erfarne. EU-Domstolen fremhævede i samme præmis, at konventionens artikel 12, nr. 5, (i dag Domsforordningens artikel 13, nr. 5) udelukker de forsikringsaftaler, hvorefter den sikrede besidder en væsentlig økonomisk styrke, fra en sådan beskyttelsesordning.
- 4.5. Det er Højesterets opfattelse, at der efter ordlyden af artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a, sammenholdt med den foreliggende praksis, jf. pkt. 4.3. og 4.4., og professor dr. P. Schlossers rapport, er tvivl om, hvorvidt Domsforordningens artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a, skal fortolkes således, at en skadelidt er bundet af en værnetingsaftale indgået mellem forsikringsparterne.”

EU-Domstolen afsagde dom den 13. juli 2017 (C-368/16). Det hedder i dommen bl.a.:

”Om det præjudicielle spørgsmål

- 27 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 13, nr. 5), i forordning nr. 44/2001, sammenholdt med forordningens artikel 14, nr. 2, litra a), skal fortolkes således, at en skadelidt, der anlægger sag direkte mod skadevolders forsikringsselskab, er bundet af en værnetingsklausul indgået mellem den pågældende forsikringsgiver og den pågældende skadevolder.
- 28 For at besvare dette spørgsmål henvises til opbygningen af bestemmelserne i afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 og de underliggende formål.
- 29 Det bemærkes i denne forbindelse, at afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 indeholder en selvstændig ordning for fordeling af retternes kompetence i forsikringssager (jf. dom af 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, præmis 29).
- 30 I lighed med sager vedrørende arbejdstagere og forbrugere er forsikringssager kendetegnet ved en vis ubalance mellem parterne (jf. i denne retning dom af 26.5.2005, GIE Réunion européenne m.fl., C-77/04, EU:C:2005:327, præmis 22), som artikel 8 i afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 tilsigter at afhjælpe ved at beskytte den svage part ved hjælp af kompetenceregler, der tilgodeser denne parts interesser i højere grad end de almindelige kompetenceregler (jf. i denne retning dom af 17.9.2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, præmis 40).
- 31 Disse bestemmelser letter særligt situationen for skadelidte i forhold til en forsikret skade ved at give vedkommende mulighed for at anlægge sag mod den pågældende forsikringsgiver bl.a. ved retten på det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået, på betingelse af, at der er hjemmel til et sådant direkte sagsanlæg i national ret.

- 32 I det foreliggende tilfælde er den forelæggende ret, der skal fortolke national ret, således som det fremgår af denne doms præmis 24 og 25, af den opfattelse, at forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, som finder anvendelse på hovedsagen, indebærer en ret for skadelidte til at anlægge sag direkte mod forsikringsgiver som omhandlet i artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 44/2001.
- 33 Hvad angår adgangen til at gøre en aftale om værneting gældende over for skadelidte bemærkes for det første, at bestemmelserne i afdeling 3 i forordning nr. 44/2001 i henhold til denne forordnings artikel 13, nr. 5), sammenholdt med forordningens artikel 14, nr. 2), litra a), kan fraviges ved en sådan aftale, herunder ved en aftale om værneting, der vedrører en forsikringsaftale, som dækker ethvert ansvar hidrørende fra brugen eller driften af skibe.
- 34 For det andet er det ubestridt, at artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 44/2001, som fastsætter, at bestemmelserne i forordningens artikel 8-10 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, ikke omfatter forordningens artikel 13 og 14 og følgelig aftaler om værneting.
- 35 Det fremgår således ikke af opbygningen af bestemmelserne i afdeling 3 i kapitel II i forordning nr. 44/2001, at en aftale om værneting kan gøres gældende over for skadelidte.
- 36 Domstolen har i denne henseende allerede haft anledning til at fastslå, at på området for forsikringsaftaler er aftaler om værneting underlagt strenge regler ud fra formålet om beskyttelse af den økonomisk svageste part (jf. i denne retning dom af 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, præmis 31).
- 37 Således indeholder artikel 13 i forordning nr. 44/2001 en udtømmende opregning af tilfælde, hvor parterne kan fravige bestemmelserne i afdeling 3 i denne forordnings kapitel II.
- 38 Endvidere følger det af forordningens artikel 23, stk. 5, at aftaler om retternes kompetence er ugyldige, såfremt de strider mod bestemmelserne i nævnte artikel 13. Det følger af disse bestemmelser, at forordningen fastsætter en ordning, hvorefter undtagelser til bestemmelserne om kompetence i forsikringssager skal fortolkes strengt (jf. analogt dom af 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, præmis 31).
- 39 Det skal i øvrigt bemærkes, at situationen for en tredjepart, der er skadelidt i forhold til en forsikret skade, er endnu længere fra det kontraktforhold, som værnetingsklausulen indgår i, end situationen for en forsikret begunstiget, som ikke udtrykkeligt har underskrevet nævnte klausul som omhandlet i dom af 12. maj 2005, Société financière et industrielle du Peloux (C-112/03, EU:C:2005:280).
- 40 Det skal således bemærkes, at en værnetingsklausul, der er indgået mellem en forsikringsgiver og en forsikringstager, ikke kan gøres gældende over for skadelidte i forhold til den forsikrede skade, hvis denne ønsker at anlægge sag direkte mod forsikringsgiveren ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, således

som det er anført i denne doms præmis 31, eller ved retten på det sted, hvor skadelidte har sin bopæl, hvilket er en mulighed, som Domstolen har anerkendt i dom af 13. december 2007, FBTO Schadeverzekering (C-463/06, EU:C:2007:792, præmis 31).

- 41 En udvidelse af værnetingsklausulers bindende virkning til at omfatte skadelidte på grundlag af bestemmelserne i artikel 13 i forordning nr. 44/2001, sammenholdt med forordningens artikel 14, ville således kunne bringe det formål, som forfølges med afdeling 3 i kapitel II, nemlig at beskytte den økonomisk svageste og juridisk mindst erfarne part, i fare (jf. i denne retning dom af 17.9.2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, præmis 40).
- 42 Henset til ovenstående bemærkninger skal det fastslås, at artikel 13, nr. 5), i forordning nr. 44/2001, sammenholdt med forordningens artikel 14, nr. 2), litra a), skal fortolkes således, at en skadelidt, der anlægger sag direkte mod skadevolders forsikringselskab, ikke er bundet af en værnetingsklausul indgået mellem den pågældende forsikringsgiver og den pågældende skadevolder.”

Supplerende sagsfremstilling

Den dom, der er afsagt af Retten i Nykøbing Falster den 12. december 2013, og som er omtalt i Sø- og Handelsrettens dom af 22. december 2014, blev stadfæstet af Østre Landsret ved dom af 10. maj 2016 med den ændring, at Assens Havns erstatningskrav udgør 900.000 kr.

Anbringender

Der er for Højesteret enighed om, at værnetingsklausulen om anvendelse af engelsk ret er gyldigt vedtaget i forsikringsaftalen mellem forsikringsgiveren, Navigators Management, og forsikringstageren, Skåne Entreprenad Service AB.

Assens Havn har supplerende anført navnlig, at det efter EU-Domstolens dom af 13. juli 2017 er klart, at en værnetingsaftale mellem forsikringsgiver og forsikringstager ikke har bindende virkning for den skadelidte, der ikke har tiltrådt aftalen. Dommen giver ikke grundlag for Navigators Managements antagelse om, at det er en betingelse, at den skadelidte kan betegnes som svag i økonomisk eller juridisk henseende.

Efter Domsforordningens artikel 11, stk. 2, jf. artikel 10, er den eneste betingelse for dansk værneting i det foreliggende tilfælde, at der er hjemmel til, at skadelidte kan sagsøge forsikringselskabet direkte ifølge de nationale regler, der skal anvendes i sagen. Denne forudsætning er opfyldt her, hvor de danske lovvalgsregler indebærer, at dansk ret skal anvendes. Det betyder således, at forsikringsaftalelovens § 95 finder anvendelse, og denne bestemmelse gi-

ver netop hjemmel til, at den skadelidte kan foretage direkte sagsanlæg mod forsikrings-selskabet, bl.a. når den skadevoldende forsikringstager er gået konkurs.

Navigators Management har supplerende anført navnlig, at EU-Domstolens dom ikke betyder, at den skadelidte altid har ret til at anlægge sag mod forsikrings-selskabet ved eget værneting uden hensyn til en værnetingsaftale mellem forsikrings-selskabet og forsikringstageren. Det følger af Domsforordningens artikel 13, jf. artikel 14, at en værnetingsaftale er bindende, og tilsidesættelse af denne regel til fordel for den skadelidte forudsætter, at den skadelidte må anses for en økonomisk og juridisk svagere part. Denne betingelse er ikke opfyldt i det foreliggende tilfælde, hvor den skadelidte er en kommunal, selvstyrende havn, der drives som en professionel virksomhed, der har valgt at være selvforsikret.

Det fremgår også af dommen og af Domsforordningens artikel 11, stk. 2, jf. artikel 10, at det under alle omstændigheder er en betingelse for, at forsikrings-selskabet kan sagsøges på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, at der er hjemmel til, at den skadelidte kan foretage direkte sagsanlæg. Denne hjemmel skal findes i de nationale retsregler, og i det foreliggende tilfælde er det ikke de danske retsregler, som er afgørende, men derimod de engelske. Dette følger af de almindelige lovvalgsregler, herunder artikel 3 og artikel 12 i Romkonventionen af 19. juni 1980 om lovvalg på kontraktlige forpligtelser (80/934/EØF), idet engelsk ret skal anvendes på forsikringsaftalen. I øvrigt har sagen også mere tilknytning til engelsk ret end dansk ret.

Bestemmelserne i den danske forsikringsaftalelovs § 95 er ikke internationalt præceptive og må derfor vige for en aftale om anvendelse af engelsk ret.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen og dens baggrund

I 2011 anlagde Assens Havn sag ved Sø- og Handelsretten mod det engelske forsikrings-selskab Navigators Management (UK) Limited vedrørende skader på kajanlægget i havnen. Skaderne blev i 2007 forårsaget af slæbebåden Sea Endavour I, som var befragtet af Skåne Entreprenad Service AB (SES), der havde tegnet forsikring hos Navigators Management. SES er efterfølgende erklæret konkurs.

For Højesteret er spørgsmålet, om der er værneting i Danmark for Assens Havns krav mod Navigators Management.

Domsforordningen

Efter retsplejelovens § 247 skal spørgsmålet om rette værneting i den foreliggende situation afgøres efter reglerne i den dagældende Domsforordning (Rådets forordning (EF) nr. 44/2001). Forordningen finder anvendelse i Danmark i kraft af en parallelaftale, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006.

Domsforordningens afdeling 3 indeholder regler om kompetence i forsikringsager og omfatter artikel 8-14. Det følger af forordningens artikel 11, stk. 2, jf. artikel 9, stk. 1, litra b, og artikel 10, at den skadelidte kan anlægge sag direkte mod forsikringsgiveren ved sit hjemting eller ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, såfremt der er hjemmel til et direkte sagsanlæg. Efter artikel 13 kan bestemmelserne i forordningens afdeling 3 i visse tilfælde fraviges ved værnetingsaftale, herunder ved en aftale, som dækker et nærmere bestemt ansvar hidrørende fra brugen eller driften af skibe, jf. artikel 13, nr. 5, jf. artikel 14, nr. 2, litra a.

I denne sag har EU-Domstolen ved dom af 13. juli 2017 (C-368/16) bemærket bl.a., at forsikringsager er kendetegnet ved en vis ubalance mellem parterne, og at aftaler om værneting er underlagt strenge regler ud fra et formål om beskyttelse af den økonomisk svageste part. Det fremgår endvidere af dommen, at forordningens værnetingsregler skal fortolkes således, at en værnetingsklausul i en aftale mellem forsikringsgiver og forsikringstager ikke er bindende for den skadelidte, der ønsker at anlægge sag direkte mod forsikringsgiveren ved sit hjemting eller ved retten i det land, hvor skadetilføjelsen er foregået. Dommen indeholder ikke noget forbehold om, at dette resultat er betinget af, at den skadelidte i det konkrete tilfælde må anses for en svag part i økonomisk eller juridisk henseende.

Højesteret finder herefter, at det følger af Domsforordningen, at Assens Havn kan anlægge sagen om skaden ved en dansk domstol, såfremt der er hjemmel til et direkte søgsmål mod Navigators Management i de nationale retsregler, som skal anvendes i sagen.

Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2

Efter dansk ret er spørgsmålet om skadelidtes adgang til direkte søgsmål mod forsikringsgiver reguleret i forsikringsaftalelovens § 95. Det fremgår af § 95, stk. 2, at den skadelidte indtræder i den sikredes ret mod selskabet, hvis skadelidtes krav på erstatning er omfattet af sikredes konkurs.

I det foreliggende tilfælde, hvor SES er erklæret konkurs, finder Højesteret derfor, at der er hjemmel til, at Assens Havn kan sagsøge Navigators Management direkte vedrørende det erstatningskrav, som sagen drejer sig om, hvis dansk ret skal anvendes på spørgsmålet om skadelidtes adgang til direkte søgsmål mod forsikringsgiver.

Der består ikke noget kontraktforhold mellem Assens Havn og Navigators Management. Assens Havns krav mod Navigators Management støttes på forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, og der er således ikke tale om, at SES har overdraget kravet mod Navigators Management til Assens Havn. Dansk international privatrets regler om lovvalg ved kontraktretlige forpligtelser, herunder Romkonventionen af 19. juni 1980 (80/934/EØF), finder derfor ikke anvendelse på spørgsmålet om Assens Havns adgang til direkte søgsmål mod Navigators Management efter forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2.

Skaden indtrådte i Danmark som følge af skadegørende handlinger her i landet, og skadelidte er Assens Havn. Skadevolderen (SES) havde hjemsted i Sverige og udøvede på skadestidspunktet erhvervsvirksomhed her i landet. Selv om Navigators Management har hjemsted i England, og der er aftalt engelsk ret i forsikringsaftalen, finder Højesteret efter en samlet vurdering, at Assens Havns krav har nærmest tilknytning til Danmark. Spørgsmålet om hjemmel til direkte søgsmål mod Navigators Management skal derfor afgøres efter dansk ret, og forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, finder således anvendelse.

Konklusion

Efter det anførte finder Højesteret, at sagen med rette er anlagt i Danmark, og tager derfor Assens Havns påstand til følge som nedenfor bestemt.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald, omfang og forløb skal Navigators Management til Assens Havn betale sagsomkostninger for SØ- og Handelsretten og Højesteret til dækning af udgifter til advokatbistand vedrørende det udskilte spørgsmål med i alt 100.000 kr.

Retsafgift for Højesteret tilbagebetales til Assens Havn, jf. retsafgiftslovens § 52.

Thi bestemmes:

SØ- og Handelsrettens dom ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling ved SØ- og Handelsretten.

I sagsomkostninger for SØ- og Handelsretten og Højesteret skal Navigators Management (UK) Limited betale i alt 100.000 kr. til Assens Havn.

Sagsomkostningsbeløbet skal betales inden 14 dage efter denne højesteretskendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.